

SOLUȚII PENTRU ORAȘE INTELIGENTE

Stațiile de încărcare ale Electromagnetica au ajuns atât în zonele montane, cât și pe litoral

Direcțiile de activitate ale Electromagnetica - regăsite în obiectivele PNRR

Electromobilitatea, obiectiv important al Comisiei Europene, își face simțită prezența tot mai mult și în țara noastră, prin înmulțirea automobile-

lor, trotinetelor și bicicletelor electrice.

În ciuda faptului că nu există încă un program la nivel național care să prevadă modul de organizare a logisticii necesare și de tarifare a alimentării cu

energie, industria de profil - producătorii de automobile și stații de încărcare - se implică activ în îndeplinirea țărilor asumate la nivel european în ceea ce privește reducerea emisiilor de CO2.

Electromagnetica este singurul producător român de stații de încărcare a mașinilor electrice și are instalate zeci de astfel de echipamente. Compania estimează că, în circa un an, va ajunge la sute de stații de încărcare instalate la nivel național.

În ultimele luni, Electromagnetica a instalat echipamente electrice de încărcat mașini atât în zonele montane, cât și pe litoral.

Trei stații de încărcare au fost montate la Novaci, zonă montană turistică situată la baza Transalpinei. Acestea sunt instalate la sediul primăriei, în zona pieței din localitate și în curtea unei pensiuni private.

Eugen Scheușan, directorul general al companiei, ne-a spus că parteneriatul cu autoritățile din Novaci este mai vechi, prin câștigarea unei licitații de achiziții publice pentru eficientizarea energetică a iluminatului public, în urmă cu circa zece ani, demarând, aici, un proiect prin care administrația locală a



Eugen Scheușan ne-a precizat: "În momentul de față, PNRR, în înțelesul lui adânc, înseamnă o posibilitate de dezvoltare a companiilor românești, iar noi avem toate segmentele către care se adresează acest program. Suntem producători de energie verde, producători de sisteme de contorizare, suntem producători de corpuri de iluminat cu LED, producem stații de încărcare mașini electrice".

schimbat aproape toate corpurile vechi de iluminat cu corpuri cu LED de la Electromagnetica: "Reprezentanții autorităților din Novaci au fost printre primii care au înțeles avantajele iluminării cu LED și așa am început colaborarea cu aceștia. Acum am demarat programul de instalare a stațiilor de încărcare în zonă. La un moment dat, atât sistemele de corpuri de iluminat, cât și stațiile de încărcare a automobilelor electrice vor fi agregate într-o structură rotundă, inteligentă, care să gestioneze mai multe componente, trans-

formând orașul într-unul smart".

După inaugurarea din stațiunea montană Novaci, Electromagnetica a lansat o stație de încărcare a autovehiculelor electrice pe Litoral, mai exact la Eforie Sud. Dacă stația de la Novaci este instalată în incinta primăriei locale, cea din Eforie se găsește amplasată într-o locație privată, respectiv în curtea Hanului Hora Românească.

Nicoleta Griguță, proprietarul Hanului Hora, ne-a spus că, înainte de a avea această stație fast charge, a mai avut una, de 22 de kW, achiziționată tot de la Elec-

tromagnetica: "Am constatat că au început să vină mașini care au nevoie să încarce mult mai repede, mai puternice, și am înlocuit stația veche de 22 de kW cu cea de 50 de kW. De la Mamaia până la Vama Veche mai există o singură stație, dar e mai peste mână, plus că cei care alimentează la noi pot servi o cafea sau chiar pot lua masa în timp ce mașina se încarcă. Am trecut de la stația veche la cea nouă pentru că limitam oarecum posibilitatea celor care au mașini electrice să încarce. Și, de ce nu, ne-am orientat către trend, încercând să oferim toate facilitățile turiștilor. Stația de încărcare are o aplicație ELMotion, prin care plătești direct încărcarea autovehiculului".

Nicoleta Griguță ne-a spus că, întrucât spațiul din parcare hanului, precum și instalația electrică permit amplasarea mai

multor stații de încărcare, în momentul în care cererea va crește este deschisă să instaleze mai multe astfel de echipamente.

Eugen Scheușan, directorul general al Electromagnetica, ne-a declarat: "Este foarte important faptul că stațiile noastre - cercetate, proiectate și produse de Electromagnetica - se adresează oricăror forme de exploatare, atât în mediul privat, cum este cazul de la Eforie Sud, cât și într-o unitate administrativ-teritorială, așa cum este la Novaci, și sperăm ca, în săptămânile care urmează, să avem posibilitatea să mai prezentăm și alte tipuri de instalări de astfel de stații. Noi intenționăm ca, încet-încet, să instalăm o întreagă rețea litorală, de la Mamaia până la Vama Veche; este un obiectiv care se va îndeplini în următorii ani și, pe măsură ce vom identifica alte astfel de lo-

Electromagnetica este singurul producător român de stații de încărcare a mașinilor electrice și are instalate zeci de astfel de echipamente. Compania estimează că, în circa un an, va ajunge la sute de stații de încărcare instalate la nivel național.



Proiect realizat la arena de atletism din Craiova



cații și oameni dornici să găzduiască astfel de echipamente, vom proceda la noi instalări pe Litoral. De asemenea, în măsura în care primarii vor dori acest lucru, vom fi deschiși pentru instalarea de stații electrice în incinta administrațiilor administrative-teritoriale".

Eugen Scheușan ne-a spus că Electromagnetica urmează să depună documentele de participare la o licitație care are ca obiect achiziționarea de stații de încărcare pentru mijloacele de transport în comun electrice: "Este vorba despre un oraș mare

din România care a decis o achiziție de autobuze electrice și, concomitent, a decis și o achiziție licitativă pentru stații de încărcare. Ar fi o primă licitație de acest gen la care participăm. De fapt, cred că este pentru prima dată când o administrație licitează achiziția de stații de încărcare electrice; până acum cei care au mai cumpărat în România autobuze electrice au cumpărat și stațiile în același timp, chiar dacă acestea nu erau fabricate de producătorul autobuzelor".

Electromagnetica poate pro-

duce stații de încărcare electrice de orice fel de putere, ne-a precizat domnul Scheușan, care a reiterat că problema reală în acest domeniu rămâne disponibilitatea energiei electrice pe care o dă branșamentul la rețeaua publică de energie: "Pentru puteri de maxim 20-30 de kW, există branșamente, însă pentru puteri mai ridicate trebuie făcute branșamente noi, legate la un post de transformare, iar investițiile sunt foarte mari. În România, în momentul de față, eventualii investitori nu sunt susținuți de către distribuitorii de electricitate și ar trebui să-și plătească singuri aceste branșamente. Ar trebui ca aceasta să fie obligația distribuitorului de electricitate zonal, urmând ca, prin tarifele aplicate, să-și recupereze costurile, așa cum operatorul stației își va recupera investiția din prețul la care vinde energia pentru încărcare".

Stația Electromagnetica are o aplicație ELMotion, care arată statusul încărcării și prin care

utilizatorul plătește direct încărcarea autovehiculului.

Activitățile Electromagnetica

Electromagnetica, recunoscută ca producător și furnizor de soluții de iluminat cu LED, stații de încărcare mașini electrice, echipamente de distribuție și măsurare a energiei electrice, subansamble electrice și electronice, subansamble metalice și din mase plastice injectate, sisteme de siguranță a traficului feroviar, este orientată și către producția de energie verde și tehnologii destinate creșterii eficienței energetice.

Realizate conform normelor și standardelor naționale și europene, produsele Electromagnetica sunt proiectate și dezvoltate în propriul departament de cercetare-proiectare și au un grad înalt de integrare, datorită diversității de tehnologii de fabricație pe care societatea le de-

Electromagnetica implementează soluții personalizate de iluminat cu LED în funcție de necesitățile clienților, pornind de la proiectarea produselor și până la testarea fotometrică, în conformitate cu standardele internaționale, și finalizând cu certificarea acestora, ulterior implementând soluția optimă agreată de client.



Proiect realizat de Electromagnetica în Sectorul 4 București

ține. Cele două direcții de acțiune ale Electromagnetica - sistemele de iluminat și stațiile de încărcare - se regăsesc între obiectivele Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), astfel încât companiile care intenționează să atragă fonduri europene prin PNRR pentru implementarea sistemelor sau achiziționarea produselor/serviciilor de tipul celor realizate de Electromagnetica pot colabora cu aceasta, apelând la oferta sa.

Eugen Scheușan ne-a precizat: "În momentul de față, PNRR, în înțelesul lui adânc, înseamnă o posibilitate de dezvoltare a companiilor românești, iar noi avem toate segmentele către care se adresează acest program. Suntem producători de energie verde, producători de sisteme de contorizare, suntem producători de corpuri de iluminat cu LED, producem stații de încărcare mașini electrice"

Soluțiile inteligente de iluminat

Producerea și implementarea soluțiilor de iluminat este activitatea companiei care se regăsește în PNRR la Pilonul IV (Coeziune socială și teritorială), 1 - Fondul de reziliență pentru localități (Iluminat public digitalizat și Proiecte pentru digitalizare/smart city).

Electromagnetica implementează soluții personalizate de iluminat cu LED în funcție de necesitățile clienților, pornind de la proiectarea produselor și până la testarea fotometrică, în conformitate cu standardele internaționale, și finalizând cu certificarea acestora, ulterior implementând soluția optimă agreată de client.

Gama de produse acoperă aproape toate domeniile, atât pentru autorități publice (ilumi-

Electromagnetica poate produce stații de încărcare electrice de orice fel de putere, ne-a precizat domnul Scheușan, care a reiterat că problema reală în acest domeniu rămâne disponibilitatea energiei electrice pe care o dă branșamentul la rețeaua publică de energie.

nat stradal sau ornamental pentru monumente) și firme (spații comerciale și industriale, birouri), cât și pentru persoane fizice (corpuri de iluminat pentru utilizare casnică).

Stațiile de încărcare autovehicule electrice

La Pilonul III din PNRR (Creștere inteligentă, sustenabilă și incluzivă), 8 - Transport rutier și autostrăzi (Stații de reîncărcare electrice), Electroma-

netica se regăsește cu producerea și instalarea de stații de încărcare a mașinilor electrice, compania implicându-se de mai mulți ani în dezvoltarea soluțiilor de alimentare pentru vehiculele electrice. Cercetarea în acest domeniu a început în anul 2017, iar primele modele de stații au fost cele de curent alternativ.

În paralel cu dezvoltarea echipamentelor pentru alimentarea vehiculelor electrice a fost dezvoltată platforma software pentru utilizarea și managementul stațiilor de încărcare, folosind o arhitectură de tip cloud-base.

În luna septembrie a anului

trecut a fost lansată aplicația mobilă ELMotion pentru utilizatorii de autovehicule electrice. Aceasta este disponibilă în AppStore și Google Play și asigură întregul proces de încărcare, începând de la vizibilitatea stațiilor pe hartă, pornirea și oprirea procesului de încărcare, plata cu cardul bancar și emiterea de facturi.

În luna decembrie 2020, a fost lansată și aplicația de management prin care se asigură configurarea și monitorizarea stațiilor, gestionarea tarifelor pentru serviciul de încărcare, monitorizarea tranzacțiilor și a energiei electrice transferate.

În incinta Electromagnetica a fost dezvoltat un hub de încărcare cu 42 de stații de încărcare autovehicule electrice, din care 12 stații de tip Fast Charge AC + DC și 30 de stații de încărcare AC la care sunt încărcate autovehicule electrice de la companii de car sharing.

Compania a participat, anul trecut, la licitația organizată de CNAIR pentru realizarea proiectului

"Instalarea stațiilor de reîncărcare pentru vehicule electrice în anumite Spații pentru Servicii situate pe Autostrada A1, tronsoanele Nădlac - Timișoara - Sibiu și Pitești - București și pe Autostrada A2, București - Constanța". Procedura prevedea 20 loturi. În urma evaluării ofertelor, în data de 14.07.2020, Electromagnetica a fost declarată câștigătoare pentru ofertele depuse la LOT 9, 11, 15, 17 și 19. Fiecare locație prevede existența unei stații de încărcare fast-charge+2 locuri de parcare. Conform proiectului, ofertantul urmează să opereze serviciul de încărcare și să întrețină echipamentele de încărcare.

Producția de energie verde

Printre altele, în cadrul Pilonului I (Tranziția verde), care prevede dezvoltarea capacităților adiționale de energie din surse regenerabile până în 2030, de

aproximativ 6,9 GW, comparativ cu anul 2015, Electromagnetica se regăsește cu producția de energie din surse regenerabile de energie hidro, pentru care deține licență de producător încă din 2007.

Societatea deține zece centrale hidroelectrice de mică putere, amplasate în bazinul hidrografic al râului Suceava, cu o putere instalată de 5,5MW. Compania a implementat un amplu program de modernizare, rețehnologizare și extindere a capacității de producție a centralelor hidroelectrice de mică putere.

România nu are o strategie în domeniul electromobilității

În calea dezvoltării proiectelor smart din țara noastră stau mai multe obstacole, este de părere Eugen Scheușan, care consideră: "Sunt mai multe lucruri care lipsesc, în acest moment, ultimul fiind cel al finanțării. De exemplu, în ceea ce privește sistemele de iluminat, conceptul de smart presupune unele investiții în fiecare punct de iluminare și apoi, la nivel global, într-o serie de aparaturi care nu sunt foarte ieftine, precum și de licențiere de software. De aceea, considerăm că este mai bine de clădit întâi această infrastructură fizică și apoi un sistem agregat. Mai este destul de mult de lucru și în privința iluminatului,

mai sunt foarte multe de făcut și pentru stațiile de automobile pentru a fi transformate într-o adevărată rețea și să poată fi folosite ca atare în cadrul unui concept smart. Acum suntem într-o fază în care foarte mulți când aud de electromobilitate și de stații de încărcare au impresia că este vorba despre o chestiune îndepărtată, însă nu este așa. În UE, toată atenția este îndreptată către aceste ținte - energie verde, electromobilitate.

Din păcate, România nu dispune acum de rezerve de energie electrică astfel încât să treacă la electromobilitatea pe scară largă și foarte largă, iar acest lucru trebuie remediat - atât din punct de vedere al producției de energie electrică, cât și ca rețea de distribuție a electricității, care să permită un număr rezonabil de stații de încărcare a automobilelor electrice. Să nu uităm că fiecare dintre aceste stații are o putere instalată de ordinul a zeci de kW. Un câmp de câteva zeci de stații se apropie bine de MW. O asemenea distribuție implică niște investiții în obiecte fizice de tipul pilonilor, cablurilor etc., care acum nu prea există de-a lungul culoarelor de transport. În prezent, există o reglementare doar pentru achiziția de automobile electrice, în cadrul programului Rabla și pentru stațiile de încărcare în cadrul programului Electric UP, dar este ceva aproape de nivel experimental. Pentru trecerea la scară largă mai avem multe de

Printre altele, în cadrul Pilonului I (Tranziția verde), care prevede dezvoltarea capacităților adiționale de energie din surse regenerabile până în 2030, de aproximativ 6,9 GW, comparativ cu anul 2015, Electromagnetica se regăsește cu producția de energie din surse regenerabile de energie hidro, pentru care deține licență de producător încă din 2007.



Producția de energie verde



făcut, fiind nevoie de implicarea mult mai multor actori din piață și de emiterea unei serii de reglementări".

Eugen Scheușan ne-a spus că, atât în mediul privat, cât și în administrația publică sunt persoane care au înțeles faptul că acesta este viitorul, iar în momentul când oamenii înțeleg acest lucru, atunci lucrurile se simplifică foarte mult și, împreună, pot identifica soluții de finanțare și de implementare a stațiilor de încărcare.

Reprezentantul Electromagnetica subliniază că este important că stațiile produse de compania pe care o reprezintă sunt fabricate în România, întrucât, în comparație cu cele importate, există garanția software-urilor care le însoțesc, a compatibilității cu rețeaua românească, cu sistemele de protecție la supra-sarcină etc., un aspect extrem

de important fiind cel al disponibilității mentenanței: "O stație de încărcat automobile este un obiect stradal, supus la foarte multe agresii, și mecanice și electrice, și este important să existe cineva apropiat care să facă atât udate-urile legislative, cât și pe cele tehnice. Acum, noi funcționăm pe un cadru legal cvasi-inexistent. Legislația românească prevede că pot exista automobile electrice și stații de încărcare și atât. Despre cum se taxează încărcarea, care vor fi accizele etc. nu se vorbește în România și fiecare merge pe un drum propriu. La un moment dat va fi nevoie de reglementare și în acest domeniu. Domeniile electromobilității evoluează foarte mult, din punct de vedere tehnic, iar aici vorbim atât de tipul bateriilor, precum și de calitatea lor și de modul de încărcare a acestora".

Interesul pentru vehicule electrice este în creștere în Europa, 55% dintre consumatori și 100% dintre managerii de flote declarându-și intenția de a cumpăra un astfel de vehicul în următorii doi ani, potrivit sondajului e-Readiness Report 2021, realizat de departamentul de strategie globală din rețeaua PwC.

"Vânzările de vehicule electrice ar putea atinge 23% (1,7 milioane unități) din totalul vânzărilor de mașini noi până în 2024, pe cele mai importante șase piețe din Europa (Franța, Germania, Italia, Norvegia, Spania și Elveția), evoluție impulsivă de mașinile cu baterii", susțin autorii sondajului.

Potrivit sursei citate, segmentul de flotă (B2B) va rămâne cel mai atractiv, cu o cotă estimată la aproximativ 55% din totalul pieței de mașini electrice, cele mai importante trei criterii avu-

Stația Electromagnetica are o aplicație ELMotion, care arată statusul încărcării și prin care utilizatorul plătește direct încărcarea autovehiculului.



te în vedere pentru aceste achiziții fiind imaginea companiei, stimulentele fiscale și reducerea amprente de carbon. În următorii doi ani, companiile mari vor deține cele mai mari flote de mașini electrice, în timp ce firmele medii vor înregistra cea mai mare creștere.

PwC Romania subliniază: "În ultimii ani, consumatorii din Europa au început să devină din ce în ce mai preocupați de protejarea mediului, ceea ce a dus și la creșterea interesului pentru mașinile nepoluante. Astfel, piața auto are șanse să se redreseze, după criza sanitară, și printr-o orientare mai mare către vehiculele electrice, mai ales că multe state susțin achiziția de mașini electrice și hibride prin stimulente financiare care ajung să reprezinte până la o treime din prețul de vânzare cu amănuntul al acestora pe unele piețe".

Potrivit sondajului citat, principalii factori menționați de respondenți pentru alegerea unei mașini electrice sunt economia de combustibil, impactul asupra mediului și posibilitatea de a încărca mașina acasă. Iar printre argumentele contra se numără timpul de încărcare și lipsa infrastructurii publice de încărcare.

Raportul mai arată că se conturează o piață a mașinilor electrice second hand. Astfel, vehiculele electrice uzate sunt căutate în principal de către clienți mai tineri și cu venituri mai mici. Două treimi (67%) dintre consumatorii europeni care vor să-și cumpere un vehicul electric (BEV - cu baterii și PHEV - hibrid plug-in) în următorii trei ani iau în considerare o achiziție second hand, arată raportul. În prezent, doar 15% dintre proprietarii de vehicule electrice le-au cumpărat la mâna a doua.

Eugen Scheușan: "Erori în facturile de electricitate vor exista atâta vreme cât omul va avea un rol în citirea contoarelor"

Câtă vreme contoarele de curent electric vor fi citite de oameni, vor exista erori în facturile de electricitate, susține Eugen Scheușan, directorul general al Electromagnetica.

Afirmația domniei sale vine în contextul în care, în acest an, au fost mediatizate o serie de facturi greșite ale furnizorilor de energie electrică, în care sumele de plată erau mai mari de zeci și chiar de sute de ori.

Domnul Scheușan opinează: "Dacă aceste situații ar fi fost prezentate în mod onest, ca fiind erori de editare a facturilor, atunci nu era o problemă, dar ele au fost prezentate astfel încât multă lume le-a perceput ca și cum ar fi reale cazurile și că electricitatea s-a scumpit atât de mult încât valoarea lunară a unei facturi a ajuns de la 100 de lei la 1 milion de lei.

Aceste lucruri au existat dintotdeauna și ele vor mai exista câtă vreme în facturare omul va avea un rol important, adică atât timp cât se va face introducerea manuală de date, se vor citi contoarele de către cititorii de contoare, cititorii vor trece într-un caiet aceste date, le vor introduce într-o memorie de calculator și apoi le vor prelucra cu unele programe nu foarte complicate, după care se trece la tipărirea facturilor.

Electromagnetica fabrică un sistem automat care înlocuiește tot acest lanț, citirea contoarelor se face automat, trimiterea la centru a datelor se face tot automat, în sistem de telefonie mobilă, automat se face și prelucrarea acestor date. Avem o acuratețe a citirilor de 99,6%, adică rata de eroare este foarte scăzută. Printr-o prelucrare inteligentă a datelor, din citirea contoarelor pentru perioada respectivă în mod automat se calculează și factura. Se compară acest consum de electricitate cu o medie a citirilor precedente pe o anumită durată și, dacă acest consum diferă cu mult, fie în scădere sau în urcare, atunci se întrerupe procedura de prelucrare și se atenționează operatorul de distribuție. Astfel, sistemul nostru exclude facturi eronate cum au fost cele mediatizate".

În piață, sunt 55.000 de abonați la astfel de sisteme de metering produse de Electromagnetica, însă de patru-cinci ani compania nu a mai avut cerere pe acest segment, după cum ne-a spus Eugen Scheușan, care ne-a explicat: "În România, meteringul aparține operatorilor de distribuție și, în zona Electrica, avem 55.000 de abonați. Din păcate, stagnăm de patru-cinci ani în acest domeniu, operatorii de distribuție au ales tot mai mult să instaleze contoare după principiul costului minim, dar nu întotdeauna acestea au cele mai bune rezultate. În plus, trebuie plătiți cititorii "manuali", intervine autodeclararea și, în final, apar diverse complicații".



DUMITRU LEUȘTEAN, PRIMARUL LOCALITĂȚII NOVACI:

"Electromobilitatea contribuie la creșterea turismului din zonă"

Într-o discuție purtată, la Novaci, cu primarul localității Dumitru Leuștean, l-am întrebat pe acesta care este punctul său de vedere, în calitate de beneficiar, în ceea ce privește stațiile de încărcare de la Electromagnetica.

Reporter: Cum v-ați decis să achiziționați stații de încărcare de la Electromagnetica?

Dumitru Leuștean: Cu Electromagnetica suntem într-o colaborare foarte bună de mai mulți ani, prin prisma faptului că, împreună cu ei, am schimbat aproape toate corpurile de iluminat din localitate. Am căutat un producător de corpuri de iluminat și am pornit o relație cu Electromagnetica ce continuă și astăzi.

Acum, localitatea mai are nevoie doar de 280-300 de corpuri din totalul de circa 2200. Toate sunt corpuri cu LED de la Electromagnetica, economice, care au adus o economie financiară foarte importantă autorității. Vechile corpuri consumau foarte mult, dar am rezolvat această problemă odată cu modernizarea iluminatului public.

Pe parcurs, au apărut noi reglementări în legislația europeană și am ajuns la achiziția de stații de încărcare auto, pentru că Novaci este o localitate-stațiune de interes local, străbătută de Transalpina - un drum cu o circulație intensă - și sunt mașini electrice care tranzitează zona și necesită să fie alimentate.

Reporter: Intenționați să mai instalați și alte astfel de stații în localitate?

Dumitru Leuștean: Sigur ca da. Vom discuta în acest sens cu toți comercianții aglomerați, unde există parcuri, și vom încerca să găsim soluții care să vină în sprijinul lor, astfel încât să putem să instalăm cât mai multe astfel de stații în oraș. Intenționăm să punem stații inclusiv în parcurile mari de pe Transalpina, în zone precum administrația financiară, școli etc. Facem un studiu în acest sens, să vedem care este necesarul de astfel de stații.

Având în vedere că, în jur de 2035, se estimează că autovehiculele pe carburant convențional își vor încheia activitatea, noi ne pregătim din timp, nu așteptăm până în ultima clipă.

Reporter: Care este feedbackul din piață, după instalarea primelor trei stații de încărcare, în Novaci?

Dumitru Leuștean: Până acum, feedbackul este pozitiv, există interes pentru aceste stații de încărcare. Eu insist mult pe dezvoltarea turismului. Zona este foarte bună și investim în diverse proiecte astfel încât să dezvoltăm turismul. Și acest segment, de electromobilitate, contribuie la creșterea turismului din zonă.

Reporter: Atât iluminatul cu LED, cât și stațiile electrice de încărcare pot sta la baza unui proiect de smart city. Aveți în plan implementarea unui astfel de program?

Dumitru Leuștean: Absolut! Înțeleg că pe POR 2021-2027 (Programul Operational Regional) va fi un proiect integrat pe smart city. Încă nu știu liniile, dar eu pe POR 2013-2020 nu am ratat niciun proiect care se potrivea localității și nici în exercițiul financiar următor nu am de gând să fac acest lucru.

Acum avem în desfășurare șapte proiecte europene. Printre ele se numără eficientizarea termică a spitalului orașenesc din Novaci, un proiect ce prevede dezvoltarea unui centru pentru tineret și un



parc de distracție - intenția a fost să construim și un bazin de înot pentru copii, pe lângă săli de fitness, bibliotecă etc. -, dezvoltarea unui centru meșteșugăresc (avem foarte mulți copii talentați, care au rezultate și au mers la diverse concursuri internaționale - pictură, sculptură, olărit, ceramică etc. - și avem mulți specialiști de talie internațională). De el este legat un domeniu de piste de bicicletă și un domeniu pietonal care conduce către o zonă de joacă, precum și amenajarea unei zone verzi, pe care sper să o avem prinsă în bugetul 2021-2027. Avem, de asemenea, un proiect de transport în comun cu mașini electrice. Sunt în achiziție autogările, lucrările de construire a traseelor și intenția este ca, până la sfârșitul anului, să achiziționăm și mașinile electrice. Deocamdată, avem în plan un număr de patru mașini electrice, autobuze, cu stații și atelier de întreținere. Vom continua să mărim numărul acestora și o să avem în proiect și un traseu Novaci-Rânca. Din discuțiile cu Ministrul Dezvoltării, inclusiv parcul de mașini pentru transportul elevilor va fi înlocuit cu mașini electrice, într-un viitor foarte apropiat. Așadar, ne-am gândit deja să amplasăm câte o stație de încărcare la fiecare școală.

Reporter: Bugetul primăriei vă permite să dezvoltați și alte proiecte?

Dumitru Leuștean: Acum, bugetul primăriei este unul mediu și de aceea ne gândim în special să asigurăm cofinanțările la proiectele actuale și apoi ne gândim la alte investiții sau lucrări de întreținere din bugetul local. De aceea mă orientez foarte mult către fonduri europene.

Reporter: Cum evoluează piața imobiliară din zonă?

Dumitru Leuștean: Novaci este o localitate în dezvoltare, unde prețurile pentru achiziționarea de terenuri, case de vacanță etc. au crescut destul de mult. Investiții cumpără pentru a construi pensiuni, restaurante și unități de cazare.

Reporter: Mulțumesc!